

Suvestinė redakcija nuo 2024-05-29 iki 2024-12-31

Įsakymas paskelbtas: TAR 2014-07-02, i. k. 2014-09557

Nauja redakcija nuo 2021-08-27:

Nr. [IV-1009](#), 2021-08-26, paskelbta TAR 2021-08-26, i. k. 2021-17978

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ TVARKYBOS DARBŲ
(PAVELDOTVARKOS) FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2014 m. birželio 30 d. Nr. IV-524

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 5 straipsnio 4 dalimi,

t v i r t i n u Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo tvarkos aprašą (pridedama).

Kultūros ministras

Šarūnas Birutis

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos kultūros ministro

2014 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. IV-524

(2024 m. gegužės 27 d. įsakymo Nr. IV-439
redakcija)

NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ TVARKYBOS DARBŲ (PAVELDOTVARKOS) FINANSAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato valstybės saugomų kultūros paveldo objektų ir kultūros paminklų (toliau – saugomų kultūros paveldo objektų) tvarkybos darbų bei pradinės apsaugos kultūros paveldo objektų (toliau – registrinių kultūros paveldo objektų) taikomųjų tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo darbų finansavimo Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis tvarką, reikalavimus teikiamai valstybės pagalbai, finansuojamus tvarkybos darbus ir teikiamos pagalbos intensyvumą, paraiškų teikimo tvarką ir sąlygas, paraiškų vertinimą ir atrankos kriterijus, Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo programos (toliau – Programa) rengimo, tvirtinimo, įgyvendinimo ir Programos įgyvendinimo kontrolės tvarką.

2. Šio Aprašo nuostatos su numatytais išimtimis taip pat taikomos saugomų ar registrinių nekilnojamųjų kultūros paveldo objektų, į Programą įrašomų pagal Lietuvos Respublikos ir Šventojo Sosto sutarties dėl bendradarbiavimo švietimo, mokslo ir kultūros srityje numatyto nekilnojamųjų kultūros vertybių konservavimo ir restauravimo darbų (paveldotvarkos) sąrašą (toliau – Šventojo Sosto kultūros paveldo objektai), tvarkybos darbų finansavimui.

3. Tvarkybos darbų valstybinio finansavimo tikslas – išsaugoti Lietuvos nekilnojamąjį kultūros paveldą ir perduoti ateities kartoms, sudaryti sąlygas visuomenei jį pažinti ir juo naudotis.

4. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Paraiška** – dokumentas su privalomais pateikti priedais, pareiškėjo Apraše nustatyta tvarka teikiamas Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos (toliau – Departamentas), siekiant gauti finansavimą saugomo kultūros paveldo objekto, Šventojo Sosto kultūros paveldo objekto tvarkybos darbams arba registrinio kultūros paveldo objekto taikomųjų tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo darbams.

4.2. **Pareiškėjas** – paraišką teikiantis fizinis ar juridinis asmuo nuosavybės, patikėjimo teise ar panaudos sutarties pagrindais valdantis saugomą ar registrinį kultūros paveldo objektą bei su Departamentu yra sudaręs saugomo kultūros paveldo objekto apsaugos sutartį su nustatytais kultūros paveldo objekto lankymo sąlygomis.

4.3. **Preveninės priežiūros darbai** – periodiškai arba reaguojant į atsiradusį pažeidimą atliekami kultūros paveldo objekto vertingųjų savybių nekeičiantys darbai, skirti kultūros paveldo objekto nykimo sulėtinimui, kuriems nereikalingas už šio objekto apsaugą atsakingos institucijos sutikimas (leidimas).

4.4. **Objektai, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai** – į Programą įtrauktų saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai ar registrinio kultūros paveldo objektų taikomųjų tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo darbai, kuriems yra skirtas ir (arba) numatytas finansavimas ankstesniais, nei einamaisiais metais.

4.5. **Tinkamos finansuoti paraiškos** – paraiškos, atitinkančios joms keliamus reikalavimus, kaip tai numatyta Aprašo IV skyriuje.

5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme vartojamas sąvokas.

6. Programos projektą trejų metų finansavimo laikotarpiui, atsižvelgiant į numatomas skirti valstybės biudžeto lėšas ir kiekvienais metais gautas paraiškas, rengia Departamentas, bendradarbiaudamas su biudžetine įstaiga Kultūros infrastruktūros centru (toliau – Centras). Programą Lietuvos Respublikos kultūros ministro pavedimu, vadovaudamasis šiuo Aprašu ir Centro nuostatais, įgyvendina Centras.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI TEIKIAMAI VALSTYBĖS PAGALBAI

7. Aprašas yra parengtas vadovaujantis 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai“ (toliau – *De minimis* reglamentas) ir 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2023 m. birželio 23 d. Komisijos reglamentu (ES) 2023/1315 (toliau – Reglamentas (ES) 651/2014).

8. Finansavimas tvarkybos darbams skiriamas vadovaujantis Reglamento (ES) 651/2014 53 straipsnio nuostatomis (toliau – valstybės pagalba), išskyrus saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų taikomuosius tyrimus ir registrinių kultūros paveldo objektų avarijos grėsmės pašalinimo darbus, kuriems finansavimas skiriamas vadovaujantis *De minimis* reglamentu (toliau – *de minimis* pagalba):

8.1. vadovaujantis *De minimis* reglamento 1 straipsnio 1 dalimi, *de minimis* pagalba gali būti teikiama pareiškėjams, vykdančioms veiklą visuose sektoriuose, išskyrus:

8.1.1. vykdančioms pirminės žvejybos ir akvakultūros produktų gamybos veiklą;

8.1.2. vykdančioms pirminės žemės ūkio produktų gamybos veiklą;

8.1.3. vykdančioms su eksportu susijusią veiklą trečiosiose šalyse arba valstybėse narėse, t. y. veiklą, tiesiogiai susijusią su eksportuojamais kiekiais, platinimo tinklo kūrimu ir veikla arba kitomis išlaidomis, susijusiomis su eksporto veikla;

8.2. vadovaujantis *De minimis* reglamento 1 straipsnio 2 dalimi, jeigu pareiškėjas vykdo veiklą, nurodytą Aprašo 8.1.1 ir 8.1.2 papunkčiuose nurodytuose sektoriuose ir dar viename ar keliuose kituose sektoriuose arba kitose veiklos srityse, kurioms taikomas *De minimis* reglamentas, *de minimis* pagalba gali būti suteikta su sąlyga, kad pareiškėjas tinkamomis priemonėmis, pavyzdžiui, atskirdamas veiklos sritis ar sąnaudas, užtikrina, kad veiklai tuose sektoriuose, kuriems *De minimis* reglamentas netaikomas, pagal Aprašą nebūtų teikiama *de minimis* pagalba;

8.3. vadovaujantis Reglamento (ES) 651/2014 1 straipsniu valstybės pagalba neteikiama pareiškėjams, vykdančioms veiklą šiuose sektoriuose:

8.3.1. žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje, patenkantiems į Reglamento (ES) 651/2014 1 straipsnio 3 dalies a punkto taikymo sritį;

8.3.2. pirminės žemės ūkio produktų ir žemės ūkio produktų perdirbimo ir prekybos jais sektoriuose, patenkantiems į Reglamento (ES) 651/2014 1 straipsnio 3 dalies b ir c punktų taikymo sritį;

8.3.3. su eksportu susijusią veiklą trečiosiose šalyse arba valstybėse narėse, t. y. veiklą, tiesiogiai susijusią su eksportuojamais kiekiais, platinimo tinklo kūrimu ir veikla arba kitomis išlaidomis, susijusiomis su eksporto veikla;

8.4. vadovaujantis Reglamento (ES) 651/2014 1 straipsnio 3 dalimi, jeigu pareiškėjas vykdo veiklą, nurodytą Aprašo 8.3.1 ir 8.3.2 papunkčiuose nurodytuose sektoriuose ir dar viename ar keliuose sektoriuose arba kitose veiklos srityse, kurioms taikomas Reglamentas (ES) 651/2014, valstybės pagalba gali būti suteikta su sąlyga, kad pareiškėjas tinkamomis priemonėmis užtikrina, jog veiklai tuose sektoriuose, kuriems Reglamentas (ES) 651/2014 netaikomas, pagal Aprašą nebūtų teikiama valstybės pagalba.

9. Finansavimas nelaikomas valstybės pagalba ir (ar) *de minimis* pagalba, kaip tai apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnyje, finansavimą skiriant Šventojo Sosto kultūros paveldo objekto tvarkybos darbams ir jeigu finansavimas skiriamas neekonominio pobūdžio veiklai (saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų išsaugojimo veiklai, kuri nemokamai (arba su simboliniu įnašu, kuriuo padengiama tik dalis tiesioginių pareiškėjo veiklos išlaidų) prieinama plačiajai visuomenei, teikiama siekiant išimtinai socialinio ir kultūrinio tikslo; mišraus saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų naudojimo atvejais infrastruktūra turi būti beveik išimtinai naudojama neekonominei veiklai). Valstybės pagalba pagal šį Aprašą neteikiama sunkumų patiriančioms įmonėms, kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) 651/2014 1 straipsnio 4 dalies c papunktyje (sunkumus patiriančia įmone laikoma įmonė, kaip ji apibrėžta Reglamento (ES) 651/2014 2 straipsnio 18 punkte). Valstybės pagalbai taikomas Reglamento (ES) 651/2014 5 straipsnyje numatytas valstybės pagalbos skaidrumo reikalavimas, 7 straipsnio 1 dalyje numatytas reikalavimas dėl finansavimo intensyvumo bei tinkamų išlaidų skaičiavimo ir visi kiti I skyriaus taikytini bendrieji reikalavimai ir 53 straipsnio nuostatos. Nauja valstybės pagalba negali būti teikiama iki nebus sugrąžinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka Lietuvoje gauta valstybės pagalba.

10. Teikiama valstybės pagalba yra investicinė pagalba.

11. Valstybės ir *de minimis* pagalba teikiama dotacijų būdu. Jeigu valstybės pagalba arba *de minimis* pagalba išmokama dalimis, ji yra diskontuojama iki jos vertės suteikimo metu, kaip nustatyta atitinkamai Reglamento (ES) 651/2014 7 straipsnio 3 dalyje ir *De minimis* reglamento 3 straipsnio 6 dalyje.

12. Teikiama valstybės pagalba gali būti sumuojama su kita valstybės pagalba ar kita *de minimis* pagalba, vadovaujantis Reglamento (ES) 651/2014 8 straipsnio nuostatomis. Suteikta *de minimis* pagalba sumuojama pagal *De minimis* reglamento 5 straipsnyje nustatytus reikalavimus.

13. Juridinių asmenų susijungimų ar įsigijimų atveju, apskaičiuojant, ar nauja *de minimis* pagalba naujam arba įsigyjančiam juridiniam asmeniui viršija *De minimis* reglamento 3 straipsnio 2 dalyje nustatytą teikiamos *de minimis* pagalbos ribą, atsižvelgiama į visą ankstesnę susijungiantiems juridiniams asmenims suteiktą *de minimis* pagalbą pagal *De minimis* reglamentą. *De minimis* pagalba, kuri suteikta pagal *De minimis* reglamentą prieš juridinių asmenų susijungimą arba įsigijimą laikytina teisėta.

14. Jei vienas juridinis asmuo suskaidomas į du ar daugiau atskirų juridinių asmenų, iki suskaidymo suteikta valstybės pagalba pagal *De minimis* reglamentą priskiriama juridiniam asmeniui, kuris ja pasinaudojo, t. y. juridiniam asmeniui, perėmusiam veiklą. Jei toks priskyrimas neįmanomas, *de minimis* pagalba proporcingai paskirstoma remiantis naujųjų juridinių asmenų nuosavo kapitalo balansine verte suskaidymo įsigaliojimo dieną.

15. Centras duomenis apie suteiktą valstybės pagalbą ir *de minimis* pagalbą registruoja Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre, įsigaliojus kultūros ministro įsakymui, kuriuo patvirtinta Programa. Duomenys apie valstybės pagalbą pateikiami per 20 darbo dienų, o duomenys apie suteiktą *de minimis* pagalbą – per 5 darbo dienas. Ši nuostata taikoma ir Programos tikslinimui.

III SKYRIUS

FINANSUOJAMI TVARKYBOS DARBAI IR TEIKIAMOS PAGALBOS INTENSIVUMAS

16. Valstybės biudžeto lėšomis finansuojama:

16.1. saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų taikomųjų tyrimų išlaidos, kurioms padengti gali būti skiriama ne daugiau nei 90 proc. lėšų, reikalingų viso projekto įgyvendinimui, bet ne daugiau kaip 100 tūkst. Eur;

16.2. saugomų kultūros paveldo objektų konservavimo, restauravimo, remonto, avarijos grėsmės pašalinimo darbai ir projektavimas, įskaitant restauravimo programų parengimą bei kartu šiems darbams atlikti reikalingus taikomuosius tyrimus, kuriems atlikti skiriama didžiausia valstybės pagalbos suma gali būti:

16.2.1. iki 60 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, jei pareiškėjas yra viešasis juridinis asmuo (išskyrus religines bendruomenes), bet ne daugiau kaip 600 tūkst. Eur;

16.2.2. iki 80 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, jei pareiškėjas yra privatus fizinis arba privatus juridinis asmuo, religinė bendruomenė, bet ne daugiau kaip 600 tūkst. Eur;

16.3. registrinių kultūros paveldo objektų avarijos grėsmės pašalinimo darbų išlaidoms padengti gali būti skiriama ne daugiau kaip 80 proc. lėšų, reikalingų atlikti darbams, bet ne daugiau kaip 100 tūkst. Eur;

16.4. Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams – iki 100 proc.

17. Maksimali valstybės pagalbos suma, kuri gali būti skiriama konservavimo, restauravimo, remonto, avarijos grėsmės pašalinimo darbams ir projektavimui, įskaitant restauravimo programų parengimą bei kartu šiems darbams atlikti reikalingiems taikomiesiems tyrimams finansuoti saugomame kultūros paveldo objekte pagal vieną paraišką, yra 600 tūkst. Eur vertinant ir susijusias įmones, kaip jos apibūdinamos Reglamento (ES) 651/2014 I priedo 3 straipsnio 3 dalyje. Jeigu darbų vertė per Programos 3 metų laikotarpį yra didesnė nei 600 tūkst. Eur, darbai turi būti skirstomi etapais, ir kiekvienam etapui teikiama nauja paraiška. Šio punkto reikalavimai netaikomi Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams.

18. Maksimali *de minimis* pagalbos suma saugomame ir registriniame kultūros paveldo objekte vykdomiems taikomiesiems tyrimams ar registriniame kultūros paveldo objekte vykdomiems avarijos grėsmės pašalinimo darbams finansuoti iš Programai skirtų valstybės biudžeto lėšų per 3 metų laikotarpį negali viršyti 100 tūkst. Eur.

19. Vadovaujantis Reglamento (ES) 651/2014 7 straipsnio 1 dalimi ir *De minimis* reglamento 3 straipsnio 5 dalimi, apskaičiuojant valstybės pagalbos ir *de minimis* pagalbos intensyvumą ir tinkamas finansuoti išlaidas, visi naudojami skaičiai imami prieš bet kokį mokesčių ar kitokios rinkliavos atskaitymą. Pagal nacionalinius teisės aktus, pridėtinės vertės mokestis (PVM) yra tinkamas finansuoti pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą, kadangi Centras nesusigražins PVM, todėl taikomi fiksuotieji vieneto įkainiai su PVM. Tinkamos finansuoti išlaidos patvirtinamos dokumentais, kurie yra aiškūs, tikslūs ir yra atnaujinti.

IV SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA IR SĄLYGOS

20. Paraiškos naujų objektų finansavimui priimamos kiekvienais metais nuo birželio 20 d. iki liepos 20 d. Paraišką pareiškėjas teikia Departamentui elektroniniu būdu, prisijungęs prie Kultūros paveldo elektroninių paslaugų informacinės sistemos (toliau – KPEPIS) www.kpepis.lt.

21. Pareiškėjas gali teikti tik vieną paraišką dėl to paties saugomo ar registrinio kultūros paveldo objekto arba kompleksinio objekto. Jeigu saugomą ir registrinį kultūros paveldo objektą valdo keli asmenys, paraišką teikia valdytojų įgaliotas asmuo.

22. Departamentas apie paraiškų priėmimo pradžią paskelbia Departamento interneto svetainėje www.kpd.lrv.lt ne vėliau, nei likus 1 mėn. iki paraiškų priėmimo pradžios, bei paraiškų priėmimo termino pirmąją dieną.

23. Paraiškų priėmimo skelbime nurodoma:

- 23.1. Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymo, kuriuo patvirtintas Aprašas, data ir numeris;
 - 23.2. paraiškų priėmimo terminas, numatytas Aprašo 20 punkte, ir Departamento specialisto, atsakingo už paraiškų priėmimą, kontaktiniai duomenys;
 - 23.3. galimi pareiškėjai ir Aprašo 24 ir 25 punktuose nurodyti dokumentai, nurodant teisės aktus, kurie reglamentuoja dokumentų rengimo ir (ar) jų kopijų bei nuorašų teikimo tvarką;
 - 23.4. paraiškų pateikimo būdas, numatytas Aprašo 20 punkte;
 - 23.5. informacija apie priimtų ir tinkamų vertinimui paraiškų sąrašų, finansavimą gavusiųjų ir negavusiųjų pareiškėjų sąrašų paskelbimą;
 - 23.6. Departamento teikimu kultūros ministro įsakymu patvirtinti trejų metų laikotarpiui kultūros paveldo objektų tvarkybos regionuose (apskrityse) prioritetai;
 - 23.7. informacija apie planuojamą naujų objektų tvarkybos darbų finansavimo pradžią;
 - 23.8. kita reikalinga informacija.
24. Teikiant paraišką saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbų finansavimui, su paraiška (Aprašo 1 priedas) privaloma pateikti:
- 24.1. nuosavybės, patikėjimo teisę patvirtinančius dokumentus ar panaudos sutartį;
 - 24.2. preliminarią taikomųjų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų užduotį, su teigiama Departamento teritorinio skyriaus išvada (Aprašo 2 priedas). Užduotyje pareiškėjas aprašo planuojamų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų poreikį ir tikslus, o archeologinių tyrimų atveju – archeologinių tyrimų projektą ir žemės sklypo valdytojo sutikimą dėl prašomų finansuoti taikomųjų archeologinių tyrimų atlikimo jo valdomame žemės sklype, jeigu finansavimo prašoma tik tyrimams ir (ar) projektavimui;
 - 24.3. taikomųjų tyrimų ir (ar) projektavimo darbų sąmatą aktualiomis einamųjų metų rinkos kainomis, jeigu finansavimo prašoma tik tyrimams ir (ar) projektavimui. Jeigu prašoma finansuoti ir projektuojamus tvarkybos darbus, preliminari tvarkybos darbų kaina nustatoma vadovaujantis kultūros ministro patvirtintų Nekilnojamojo kultūros paveldo tvarkybos darbų skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijų 2 priedu;
 - 24.4. informaciją apie anksčiau saugomame kultūros paveldo objekte atliktus tyrimus, projektavimo ir tvarkybos ar statybos darbus;
 - 24.5. informaciją apie valdytojo esamą arba numatomą kultūros paveldo prieinamumo visuomenei, pritaikymo, įveiklinimo, naudojimo ar valdymo tvarką, įskaitant su Departamentu sudarytoje apsaugos sutartyje nustatytas lankymo sąlygas, esamas arba numatomas viešinimo priemonės, kontaktinius duomenis (internetu svetainė (jei tokia yra), el. paštas, tel. numeris);
 - 24.6. Centro Prevencinės kultūros paveldo objektų priežiūros sistemos Lietuvoje (toliau – FIXUS Mobilis grupė) atliktų prevencinės priežiūros darbų ataskaitos su atskirų kultūros paveldo objekto dalių būklės ir jų tvarkymo būtinybės skubumo įvertinimu, individualizuotu kalendorinės priežiūros planu ir rekomendacijomis tolimesniems tyrimams ir tvarkybos darbams, kopiją (jeigu tokie darbai buvo atlikti), parengtas tvarkomųjų paveldosaugos darbų projektavimo sąlygas (jeigu tokios išduotos), taikomųjų tyrimų ataskaitą (jei tokie atlikti) ir projektinius pasiūlymus (jei jie privalomi teisės aktų nustatyta tvarka ir jiems pritarė Departamentas);
 - 24.7. kultūros paveldo objekto esamos būklės fotofiksaciją, atliktą paraiškos teikimo metais;
 - 24.8. dokumentus, patvirtinančius pareiškėjo indėlį. Teikiant paraišką tinkami dokumentai, patvirtinantys pareiškėjo prisidėjimą, yra:
 - 24.8.1. dėl finansavimo sudaryta sutartis ar preliminari sutartis, ketinimų protokolai, raštas, laiškas ar kitas rašytinis dokumentas, iš kurio būtų aiškus lėšų dydis, jų skyrimo tikslas bei susitarimą sudarę subjektai. Visuose pareiškėjo indėlių patvirtinančiuose dokumentuose turi būti identifikuojamas saugomo kultūros paveldo objekto pavadinimas, finansinio įsipareigojimo vertė eurais;

24.8.2. įsipareigojimas skirti nuosavas lėšas prireikus papildomų tyrimų, tvarkybos darbų projekto taisymo, papildymo, keitimo, parengiant naują tvarkybos darbų projekto laidą ir ekspertizės išlaidų apmokėjimui, jeigu darbai organizuojami pagal pareiškėjo pateiktą projektinę dokumentaciją, taip pat proporcingam prisidėjimui nuosavomis lėšomis, jeigu darbai organizuojami pagal projektinę dokumentaciją, kurios parengimas buvo finansuotas Programos lėšomis;

24.9. rašytinį sutikimą dėl dokumentacijos perdavimo Centriui;

24.10. teikiant prašymą konservavimo, restauravimo, remonto, avarijos grėsmės pašalinimo darbams – teisės aktų nustatyta tvarka Departamento teritorinio skyriaus suderintą tvarkybos darbų projektą ir išduotą galiojantį leidimą tvarkybos darbų projekto įgyvendinimui;

24.11. jeigu su paraiška teikiamas tvarkybos darbų projektas – tvarkybos darbų skaičiuojamosios kainos ekspertizės, atliktos ne anksčiau kaip prieš penkerius metus iki paraiškos pateikimo datos, aktą. Jeigu objektui skiriamas finansavimas, o Valstybės duomenų agentūros skelbiamas kainų indekso pokytis yra didesnis kaip 5 proc., Centras, skelbdamas viešuosius pirkimus, pirkimo kainą nustato indeksuodamas paraiškos pateikimo metu pateiktą tvarkybos darbų skaičiuojamąją kainą;

24.12. galiojančią tyrimo, konservavimo ir restauravimo darbų programą, jeigu ji nėra sudėtinė tvarkybos darbų projekto dalis, ir restauravimo darbų skaičiuojamosios kainos ekspertizės, atliktos ne anksčiau kaip prieš penkerius metus iki paraiškos pateikimo datos, aktą. Jeigu objektui skiriamas finansavimas, o Valstybės duomenų agentūros skelbiamas kainų indekso pokytis yra didesnis kaip 5 proc., Centras, skelbdamas viešuosius pirkimus, pirkimo kainą nustato indeksuodamas paraiškos pateikimo metu pateiktą tvarkybos darbų skaičiuojamąją kainą;

24.13. objekto avarinės būklės aktą, parengtą teisės aktų nustatyta tvarka, teikiant paraišką avarijos grėsmės pašalinimo darbų finansavimui arba to paties objekto tvarkybos darbams, jeigu tokia būklė nustatyta;

24.14. arkivyskupo – vyskupijos vietos ordinaro, o jo nesant – vyskupijos apaštalinio administratoriaus rašytinį suderinimą, teikiant paraišką įtraukti kultūros paveldo objekto tvarkybos darbus į Programos Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų dalį;

24.15. jeigu saugomame kultūros paveldo objekte yra statybos darbų, kurių neatlikus nebus galima vykdyti tvarkybos ar apsaugos techninių priemonių įrengimo darbų, pareiškėjas turi pateikti įstatymų nustatyta tvarka parengtą tvarkomųjų statybos darbų projektą ir išduotą statybą leidžiantį dokumentą šių darbų vykdymui bei rašytinį patvirtinimą, kad minėtus statybos darbus jis organizuos ir finansuos savomis ar kitomis lėšomis.

25. Teikiant paraišką registrinių kultūros paveldo objektų taikomųjų tyrimų, avarijos grėsmės pašalinimo darbų finansavimui (Aprašo 1 priedas), privaloma pateikti:

25.1. nuosavybės, patikėjimo teisę patvirtinančius dokumentus ar panaudos sutartį;

25.2. preliminarią taikomųjų tyrimų užduotį su teigiama Departamento teritorinio skyriaus išvada (Aprašo 2 priedas);

25.3. taikomųjų tyrimų sąmatą, parengtą teisės aktų nustatyta tvarka aktualiomis einamųjų metų kainomis;

25.4. informaciją apie anksčiau šiame kultūros paveldo objekte atliktus tyrimus, projektavimo ir tvarkybos ar statybos darbus;

25.5. informaciją apie valdytojo esamą arba numatomą kultūros paveldo prieinamumo visuomenei, pritaikymo, įveiklinimo, naudojimo ar valdymo tvarką, esamas arba numatomas viešinimo priemones, kontaktinius duomenis (internetu svetainė (jei tokia yra), el. paštas, tel. numeris);

25.6. avarinės būklės aktą, teikiant paraišką avarijos grėsmės pašalinimo darbų finansavimui;

25.7. Departamento teritorinio skyriaus suderintą kultūros paveldo objekto avarijos grėsmės pašalinimo darbų projektą arba aprašą;

25.8. avarijos grėsmės pašalinimo darbų skaičiuojamosios kainos dalinės ekonominės (bendrosios) ekspertizės aktą ir rašytinį valdytojo pritarimą skaičiuojamajai kainai;

25.9. kultūros paveldo objekto esamos būklės fotofiksaciją, atliktą paraiškos teikimo metais;

25.10. dokumentus, patvirtinančius pareiškėjo indėlį. Teikiant paraišką tinkami dokumentai, patvirtinantys pareiškėjo prisidėjimą, yra dėl finansavimo sudaryta sutartis ar preliminarinė sutartis, ketinimų protokolai, raštas, laiškas ar kitas rašytinis dokumentas, iš kurio būtų aiškus lėšų dydis, jų skyrimo tikslas bei susitarimą sudarę subjektai. Visuose pareiškėjo indėlių patvirtinančiuose dokumentuose turi būti identifikuojamas registrinio kultūros paveldo objekto pavadinimas, finansinio įsipareigojimo vertė eurais. Taip pat įsipareigojimą, prireikus skirti nuosavas lėšas projekto taisymo, papildymo, keitimo, ekspertizės išlaidų apmokėjimui, papildomiems darbams finansuoti, arba kitus dokumentus, pagrindžiančius šių darbų finansavimą iš kitų šaltinių;

25.11. rašytinį sutikimą dėl dokumentacijos perdavimo Centriui;

25.12. jeigu registriniame kultūros paveldo objekte yra statybos darbų, kurių neatlikus nebus galima vykdyti apsaugos techninių priemonių įrengimo darbų, pareiškėjas turi pateikti įstatymų nustatyta tvarka parengtą tvarkomųjų statybos darbų projektą ir išduotą statybą leidžiantį dokumentą šių darbų vykdymui bei rašytinį patvirtinimą, kad minėtus statybos darbus jis organizuos ir finansuos savomis ar kitomis lėšomis.

26. Aprašo 24 ir 25 punktuose nurodyti dokumentai turi būti pasirašyti originaliu arba kvalifikuotu elektroniniu parašu, atitinkančiu 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB, nustatytus reikalavimus, arba suformuota tokiu būdu, kuris leidžia paraišką teikiantį asmenį identifikuoti arba patikrinti paraiškos autentiškumą, ir pateikti PDF, JPG, JPEG, PNG, ADOC formatais pasirinktinai. Jeigu paraišką pasirašo įgaliotas asmuo, prie paraiškos turi būti pridėta įgaliojimo ar kito pasirašyti dokumentus suteikiančio teisę dokumento kopija.

27. Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų tvarkybos darbų finansavimui gauti paraiškos teikiamos šio Aprašo 24 punkte nustatyta tvarka.

28. Objektų, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai, finansavimui pareiškėjas iki einamųjų metų spalio 15 d. Centriui raštu pateikia informaciją apie pareiškėjo numatomas skirti lėšas tvarkybos darbams tęsti arba kitus dokumentus, pagrindžiančius šių darbų finansavimą iš kitų šaltinių.

29. Pasibaigus paraiškų pateikimo terminui, įskaitant ir terminą, numatytą Aprašo 28 punkte dėl informacijos apie tęstinių tvarkybos darbų finansavimą, paraiškų taisymas, tikslinimas, pildymas ar papildomas dokumentų teikimas pareiškėjų iniciatyva po jų pateikimo nėra galimas.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR ATRANKOS KRITERIJAI

30. Paraiškų vertinimas atliekamas dviem etapais: atliekant administracinę patikrą ir paraiškų vertinimą pagal nustatytus kriterijus (Aprašo 4 priedas).

31. **Pirmasis etapas** – administracinė patikra. Departamentas per 20 darbo dienų nuo paraiškos gavimo dienos atlieka paraiškos administracinę patikrą, įvertindamas, ar:

31.1. paraiška ir su ja teikiami dokumentai pateikti laikantis Apraše ir skelbime nustatytų privalomųjų reikalavimų;

31.2. neviršytos Aprašo 16 arba 17 punktuose numatytos sumos vienam saugomam ir registriniam kultūros paveldo objektui finansuoti;

31.3. jeigu prašoma pagalba yra *de minimis* pagalba – ar, suteikus pareiškėjui prašomą finansavimo sumą, nebus viršyta bendra maksimali vienam juridiniam asmeniui ir su juo susijusiems asmenims

(juridiniams asmenims ir fiziniams asmenims, vykdančioms ūkinę komercinę veiklą, kaip tai nurodyta *De minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje) suteiktos 300 tūkst. Eur *de minimis* pagalbos sumos per bet kurį trejų metų laikotarpį, kaip numatyta *De minimis* reglamento 3 straipsnio 2 dalyje;

31.4. jeigu prašoma pagalba yra valstybės pagalba – ar, suteikus pareiškėjui prašomą finansavimo sumą, finansavimo intensyvumas vienam pareiškėjui neviršys Aprašo 16 punkte numatytos maksimalios sumos per vienerius metus, vertinant ir susijusias įmones, kaip jos apibūdinamos Reglamento (ES) 651/2014 I priedo 3 straipsnio 3 dalyje.

32. Jeigu atliekant paraiškos administracinę patikrą paaiškėja, kad paraiška viršija Aprašo 16 arba 17 punktuose numatytą sumą vienam saugomam ir registriniam kultūros paveldo objektui *de minimis* pagalbos sumą arba pareiškėjas pateikė netinkamai parengtus ar ne visus Aprašo 24 arba 25 punktuose bei skelbime nurodytus dokumentus, arba paraiškoje ir su ja teikiamuose dokumentuose pateikti klaidingi duomenys, apie tai Departamentas per KPEPIS praneša pareiškėjui, nustatydamas 10 darbo dienų terminą paraiškai ir su ja pateiktiems dokumentams patikslinti ir (ar) papildomiems pateikti. Jeigu per nurodytą terminą nustatyti paraiškos trūkumai nepašalinami ir (arba) jų pašalinti neįmanoma, ir (arba) nustatoma, kad pareiškėjas, siekiantis gauti valstybės pagalbą, yra laikytinas sunkumus patiriančia įmone, kaip tai apibrėžta Reglamento (ES) 651/2014 1 straipsnio 4 dalies c punkte, tokia paraiška toliau nevertinama. Apie sprendimą toliau nevertinti paraiškos Departamentas per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos informuoja pareiškėją per KPEPIS, nuroydamas paraiškos atmetimo priežastis ir šio sprendimo apskundimo tvarką.

33. Paraiška taip pat nevertinama, jeigu atliekant paraiškos administracinę patikrą paaiškėja, kad:

33.1. pareiškėjas yra įgijęs bankrutuojančio juridinio arba fizinio asmens, restruktūrizuojamo juridinio asmens, likviduojamo dėl bankroto juridinio asmens statusą arba yra reorganizuojamas, taip pat jis nėra laikomas sunkumų patiriančia įmone, kaip ji apibrėžta Reglamento (ES) 651/2014 2 straipsnio 18 punkte;

33.2. pareiškėjo atžvilgiu yra išduotas vykdomasis dokumentas išieškoti lėšas pagal Europos Komisijos sprendimą, kuriuo anksčiau Lietuvos Respublikoje gauta valstybės pagalba yra pripažinta gauta neteisėtai ir nesuderinama su vidaus rinka;

33.3. įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu pareiškėjas yra pripažintas kaltu dėl nusikaltimo ar baudžiamąjo nusižengimo finansų sistemai, ekonomikai ir verslo tvarkai arba teistumas už minėtas nusikalstamas veikas nėra visiškai pasibaigęs (taikoma ir juridinio asmens vadovui);

33.4. pareiškėjo atžvilgiu Departamentas ir (ar) kitos kompetentingos institucijos yra priėmę sprendimą iš jo išieškoti gautą finansavimą pagal šį Aprašą ir nuo jo visiško įvykdymo nėra praėję daugiau nei vieneri metai.

34. Departamentas pagal gautas tinkamas finansuoti paraiškas parengia suvestinius duomenų sąrašus (Aprašo 3 priedas):

34.1. Saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai:

34.1.1. konservavimo, restauravimo, remonto, avarijos grėsmės pašalinimo darbai;

34.1.2. tyrimai, projektavimas, restauravimo programų parengimas;

34.2. Registrinių kultūros paveldo objektų taikomieji tyrimai, avarijos grėsmės pašalinimo darbai;

34.3. Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai.

35. Paraiškų administracinė patikra ir suvestiniai duomenų sąrašai, sudaryti pagal Aprašo 34 punktą, turi būti atlikti iki einamųjų metų rugsėjo 15 d., išskyrus atvejus, numatytus Aprašo 37 punkte.

36. Aprašo 34.3 papunktyje nurodytas sąrašas iki rugsėjo 15 d. teikiamas Lietuvos vyskupų konferencijai prioritetiniams objektams nustatyti. Nustačius prioritetus, sąrašas, kurio pagrindu sudaroma Programos projekto Aprašo 48.4 papunktyje nurodyta Programos dalis, iki rugsėjo 25 d. grąžinama Departamentui.

37. Jeigu Lietuvos Respublikos Seimo ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu konkretaus saugomo kultūros paveldo objekto tvarkybos darbams atlikti yra skiriamos tikslinės lėšos, toks objektas į Aprašo 34 punkte nurodytus sąrašus neįtraukiamas ir su kitais sąrašo objektais dėl balų nekonkuruoja.

38. **Antrasis etapas** – paraiškų vertinimas pagal nustatytus kriterijus. Aprašo 34.1 ir 34.2 papunkčiuose nurodyti sąrašai kartu su paraiškėmis ir jų priedais iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. perduodami vertinimui. Vertinimas atliekamas iki einamųjų metų spalio 30 d., kurį sudaro dvi dalys:

38.1. Pirmą dalis – Departamento direktoriaus įsakymu iš 5 Departamento valstybės tarnautojų arba darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, sudaryta darbo grupė (toliau – Departamento darbo grupė), veikianti pagal šį Aprašą ir Departamento direktoriaus patvirtintą Departamento darbo grupės darbo reglamentą, vertina paraiškas pagal kriterijus, nurodytus Aprašo 4 priedo 1.1.1 papunktyje ir skaičiuojamus balais:

38.1.1. Valstybinės reikšmės istorijos, archeologijos ir kultūros objektų sąrašas (3 balai);

38.1.2. Objekto statusas ir reikšmingumo lygmuo Kultūros vertybių registre (0–3 balai);

38.1.3. Lietuvos Respublikos Seimo paskelbti atmintini metai (3 balai);

38.1.4. Kultūros ministro trejų metų laikotarpiui nustatytos prioritinės kultūros paveldo sritys (0–6 balai):

38.1.4.1. objektai, priskiriami medinės architektūros paveldui;

38.1.4.2. objektai, priskiriami dvarų nekilnojamajam kultūros paveldui;

38.1.4.3. objektai, priskiriami inžineriniam (techniniam) paveldui;

38.1.5. Tarptautiniai Lietuvos Respublikos įsipareigojimai paveldo srityje (3 balai);

38.1.6. Kultūros paveldo objektų tvarkybos regionuose (apskrityse) prioritetai, patvirtinti kultūros ministro įsakymu, kurie negali sutapti su 34.1.4 papunktyje nustatytais prioritetais (3 balai);

38.1.7. Tautinių mažumų ir (ar) tradicinių religinių bendruomenių paveldas (3 balai);

38.1.8. Kultūros keliai (3 balai);

38.1.9. FIXUS Mobilis grupės, Departamento teritorinio skyriaus ar kito atestuoto specialisto pateikta išvada dėl objekto būklės (0–3 balai);

38.1.10. Valdytojo skiriamas finansinis indėlis (0–50 balai);

38.2. Antra dalis – Departamento direktoriaus įsakymu dvejiems metams sudaryta 5 narių ekspertų grupė (toliau – Ekspertų grupė), veikianti pagal šį Aprašą ir Departamento direktoriaus patvirtintą Ekspertų grupės darbo reglamentą, vertina paraiškas pagal kriterijus, nurodytus Aprašo 4 priedo 1.2.1 ir 1.2.2 papunkčiuose ir skaičiuojamus balais:

38.2.1. objekto kultūrinė, istorinė, meninė ir (ar) kita vertė (0–10 balai);

38.2.2. objekto fizinė būklė (0–10 balai);

38.2.3. planuojamų darbų reikšmė objekto autentiškumo išsaugojimui (0–10 balai);

38.2.4. objekto paskirtis, įveiklinimas ir planuojamos veiklos (0–10 balai);

38.2.5. prašomi finansuoti darbai – ankščiau atliktų darbų tęstinumas (0–10 balai).

39. Atsižvelgus ir įvertinus turimus duomenis apie kultūros paveldo objektų tvarkybos darbų finansavimo skyrimą iš kitų finansavimo šaltinių, Aprašo 38 punkte nurodyti kriterijai turi būti peržiūrėti ir atnaujinami ne rečiau kaip kas trejus metus.

40. Ekspertų grupės veiklą techniškai aptarnauja ir Ekspertų grupės sekretorių, kuris nėra ekspertų grupės narys, skiria Departamentas. Į Ekspertų grupę po vieną narį deleguoja Kultūros ministerija (asmenį, nedirbantį Kultūros ministerijoje), Centras, Lietuvos architektų rūmai, Lietuvos Respublikos restauratorių sąjunga ir aukštoji mokykla, įgyvendinanti kultūros paveldo specialistų rengimo programas ir atliekanti mokslinius tyrimus šioje srityje. Pasibaigus dvejų metų kadencijai, Ekspertų grupės sudėtis atnaujinama, pakeičiant ne mažiau nei 2 narius. Tas pats Ekspertų grupės narys negali būti deleguojamas daugiau nei du kartus iš eilės.

41. Departamento darbo grupė ir Ekspertų grupė paraiškų vertinimą atlieka vadovaujantis Aprašo 4 priede nustatyto kriterijų balų skyrimo metodiniu skaičiavimu. Galutinį paraiškos įvertinimą sudaro kriterijų, kuriuos vertina Departamento darbo grupė ir kriterijų, kuriuos vertina Ekspertų grupė, vertinimo balų suma.

42. Jeigu vertinimo metu paraiškos surenka vienodą balų skaičių, prioritetą teikiamas tai paraiškai, kuri KPEPIS buvo pateikta anksčiau.

43. Objektai, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai, balais nevertinami ir į Programos projektą įrašomi prioriteto tvarka, atsižvelgiant į skiriamus valstybės biudžeto asignavimus bei pareiškėjų skiriamas lėšas ir planuojamas metines darbų apimtis. Lėšos skiriamos taip, kad paraiškoje numatyti tvarkybos (konservavimo, restauravimo, remonto, avarijos grėsmės pašalinimo) darbai būtų atlikti per kuo trumpesnę laiką, tačiau ne ilgiau, kaip per trejus metus.

44. Saugomi kultūros paveldo objektai, kuriuose suprojektuoti avarijos grėsmės pašalinimo darbai, balais nevertinami ir į Programos projektą įrašomi prioriteto tvarka. Jeigu kartu su avarijos grėsmės pašalinimo darbais saugomuose kultūros paveldo objektuose prašoma finansuoti ir kitus tvarkybos darbus, sprendimas dėl tokių darbų finansavimo priimamas Aprašo 38 punkte nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS PROGRAMOS SUDARYMAS

45. Departamentas pagal Departamento darbo grupės ir Ekspertų grupės Aprašo 5 priede pateiktus paraiškų vertinimus iki einamųjų metų spalio 30 d. sudaro prioritetinius 34.1 ir 34.2 punktuose nurodytų objektų suvestinių duomenų sąrašus.

46. Centras iki einamųjų metų lapkričio 10 d. pateikia Departamentui Aprašo 34.3 papunktyje nurodytų objektų, kuriuose vykdomi tęstiniai tvarkybos darbai, suvestinį duomenų sąrašą, o Aprašo 34.1 ir 34.2 papunkčiuose nurodytų objektų suvestinį duomenų sąrašą pateikia iki gruodžio 5 d. (Aprašo 5 priedas).

47. Naujai gautų tinkamų finansuoti, Aprašo 34.1 ir 34.2 papunkčius atitinkančių paraiškų sąrašai paskelbiami Departamento interneto svetainėje www.kpd.lrv.lt iki einamųjų metų lapkričio 20 d.

48. Departamentas, bendradarbiaudamas su Centru, įvertinęs lėšų poreikį tęstinių darbų finansavimui, Kultūros ministerijos pateiktą informaciją apie kitų trejų metų nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybai numatomas skirti valstybės biudžeto lėšas ir poreikį finansuoti Departamento parengtame prioritetiniame sąraše pateiktas paraiškas, iki einamųjų metų gruodžio 15 d. parengia trejų metų Programos projektą, susidedantį iš šių dalių:

- 48.1. Saugomų kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai;
- 48.2. Registrinių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai;
- 48.3. Sąrašų, nurodytų 48.1 ir 48.2 papunkčiuose, rezervo lėšos;
- 48.4. Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų tvarkybos darbai;
- 48.5. Sąrašo, nurodyto 48.4 papunktyje, rezervo lėšos.

49. Programos įgyvendinimui skiriami valstybės biudžeto asignavimai planuojamų atlikti tvarkybos darbų išlaidų finansavimui planuojami tūkst. eurų tikslumu ir paskirstomi taip:

49.1. ne mažiau kaip 40 proc. saugomiems kultūros paveldo objektams tvarkyti, iš jų:

49.1.1. ne mažiau kaip 85 proc. konservavimo, restauravimo, remonto, avarinės grėsmės pašalinimo darbams;

49.1.2. iki 15 proc. tyrimams, projektavimui ir restauravimo programų parengimui;

49.2. iki 15 proc. registriniams kultūros paveldo objektams tvarkyti;

49.3. iki 5 proc. 48.1 ir 48.2 papunkčiuose nurodytų sąrašų rezervui;

49.4. iki 40 proc. Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąraše esantiems kultūros paveldo objektams tvarkyti, įskaitant šio sąrašo rezervą, kuris planuojamas iki 5 proc. sąrašo lėšų.

50. Tinkamomis finansuoti išlaidomis laikytinos išlaidos:

50.1. saugomų kultūros paveldo objektų ar jų dalių tvarkybos išlaidos:

50.1.1. tvarkybos darbų projektų, restauravimo programų (kai jos yra tvarkybos darbų projektų sudėtinė dalis) ir (ar) tvarkybos darbų projektų paveldosaugos (specialiuju) ekspertizių atlikimo paslaugos;

50.1.2. tvarkybos – remonto, konservavimo, restauravimo (pagal Paveldo tvarkybos reglamentą PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“, patvirtintą Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2013 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. IV-663 „Dėl paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.08.01:2013 „Tvarkybos darbų rūšys“ patvirtinimo“) darbai;

50.2. saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų ar jų dalių tvarkybos išlaidos:

50.2.1. taikomųjų tyrimų atlikimo paslaugos;

50.2.2. avarijos grėsmės pašalinimo ir apsaugos techninių priemonių įrengimo darbai;

50.3. saugomų ir registrinių Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąrašo visos išlaidos, įvardintos Aprašo 50.1.1–50.1.2 papunkčiuose, įskaitant restauravimo programų parengimo ir jų ekspertizių atlikimo išlaidas, kai jos nėra tvarkybos darbų sudėtinė dalis.

VII SKYRIUS

PROGRAMOS TVIRTINIMAS, ĮGYVENDINIMAS IR KEITIMAS

51. Programos projekto dalis, nurodyta Aprašo 48.4 ir 48.5 papunkčiuose, iki einamųjų metų lapkričio 10 d. teikiama Kultūros ministerijai, kuri per 3 darbo dienas teikia suderinimui kultūros ministro ir Lietuvos vyskupų konferencijos sudarytai Dvišalei nuolatinei komisijai. Dvišalė nuolatinė komisija išvadą dėl Programos projekto dalies, nurodytos Aprašo 48.4 ir 48.5 papunkčiuose, Kultūros ministerijai su kopija Departamentui pateikia ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo jos gavimo.

52. Departamentas Programos projektą, sudarytą pagal Aprašo 48 punkte nurodytas dalis, Kultūros ministerijai pateikia iki einamųjų metų gruodžio 15 d.

53. Departamentas Centrai perduoda į Programos projektą naujai siūlomų įrašyti kultūros paveldo objektų dokumentaciją:

53.1. Aprašo 34.1 ir 34.2 papunkčiuose nurodytų sąrašų objektų – parengus Programos projektą;

53.2. Aprašo 34.3 papunktyje nurodyto sąrašo objektų – gavus Lietuvos vyskupų konferencijos nustatytus prioritetus.

54. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus planuojamų metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą (toliau – Biudžeto įstatymas), Kultūros ministerija pagal poreikį tikslina Programos lėšų paskirstymą, atsižvelgiant į skiriamas lėšas einamaisiais biudžetiniai metais, ir ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo Biudžeto įstatymo įsigaliojimo Programos projektas teikiamas tvirtinti kultūros ministrui.

55. Kultūros ministras, Kultūros ministerijai gavus Programos projektą, jį tvirtina įsakymu kartu Programos įgyvendinimą pavesdamas Centrai. Šis įsakymas paskelbiamas Kultūros ministerijos, Departamento ir Centro interneto svetainėse per 3 darbo dienas nuo Programos patvirtinimo. Ši nuostata taikoma ir Programos keitimo atveju.

56. Nefinansuotų paraiškų sąrašas paskelbiamas Departamento interneto svetainėje per 3 darbo dienas nuo Programos patvirtinimo.

57. Tvarkybos darbų metu sutaupytos arba dėl objektyvių priežasčių nepanaudotos objektui skirtos lėšos, didesnės negu 1 tūkst. Eur, kultūros ministro įsakymu perkeliamos į Programos rezervo lėšas (toliau – Rezervo lėšos).

58. Iki 1 tūkst. Eur sutaupytas (nepanaudotas) objektui skirtas lėšas Centras gali perskirstyti savarankiškai, jeigu šios lėšos panaudojamos Aprašo 62.3–62.4 papunkčiuose nustatytiems prioritetams.

59. Ataskaitą apie panaudotas Rezervo lėšas Centras teikia ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pasibaigus kiekvienam ketvirčiui, kartu su prašymu dėl Rezervo lėšų panaudojimo pagal Aprašo 62 punktą.

60. Prašymus Departamentui dėl nepanaudotų lėšų perkėlimo į Programos rezervą, išskyrus Aprašo 58 punkte nurodytą išimtį, Rezervo lėšų skyrimo Aprašo 62.1–62.2 papunkčiuose nurodytais atvejais teikia objektų valdytojai arba Centras, o Aprašo 62.3–62.4 papunkčiuose nurodytais atvejais – Centras. Kai nutinka stichinė nelaimė ar nustatoma avarinė būklė saugomame kultūros paveldo objekte, Rezervo lėšų panaudojimo klausimas svarstomas Departamente nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo dienos arba sužinojimo apie stichinę nelaimę ar avarinę būklę.

61. Departamentas, įvertinęs nepanaudotų ar Rezervo lėšų skyrimo prašymų pagrįstumą ir teisėtumą, teikia patikslintą Programos projektą su aiškinamuoju raštu Kultūros ministerijai. Rezervo lėšos, išskyrus Aprašo 58 punkte numatytą išimtį, skiriamos kultūros ministro įsakymu, keičiant patvirtintą Programą.

62. Rezervo lėšos skiriamos vadovaujantis šiais prioritetais (pagal eiliškumą):

62.1. kai būtina atlikti skubius stichinių nelaimių sukeltų padarinių ar avarinės būklės pašalinimo darbus;

62.2. kai būtina skubos tvarka įrengti apsaugos priemonės;

62.3. tvarkybos darbų metu išaiškėjusių nenumatytų darbų finansavimui, jeigu neatlikus šių darbų nėra galimybės tęsti ir (ar) užbaigti suplanuotų tvarkybos darbų;

62.4. tęstinių saugomų kultūros paveldo objektų užbaigimo paspartinimui.

63. Į Programos rezervą perkeltos Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąrašo tvarkybos darbų lėšos skiriamos tik gavus Lietuvos vyskupų konferencijos pritarimą.

64. Centras kiekvieno einamųjų metų ketvirčio paskutinį mėnesį teikia prašymus Departamentui dėl objektams skirtų lėšų ir Rezervo lėšų panaudojimo.

65. Jeigu tvarkybos darbai organizuojami pagal pareiškėjo pateiktą tvarkybos darbų projektą, tačiau tvarkybos darbų projekto rengėjas atsisako vykdyti projekto vykdymo paslaugas už tokių paslaugų kainos apskaičiavimo metodikoje nustatytą įkainį ir nepavyksta šių paslaugų nupirkti iš kito tiekėjo iki einamųjų metų liepos 1 d., kultūros ministro sprendimu tiems metams skirtas finansavimas tvarkybos darbams perskirstomas kitiems objektams arba perkeliamas į Rezervo lėšas.

66. Organizuodamas taikomuosius tyrimus ir projektavimą pagal pateiktą paraišką, dalį tyrimų pagal kompetenciją Centras gali atlikti iki tyrimų ar projektavimo viešojo konkurso paskelbimo. Tokiu atveju Centro atliktų tyrimų dalimi mažinama planuojamų įsigyti tyrimų ar projektavimo pagal paraišką apimtis ir sąmata.

67. Jeigu pareiškėjai iki finansavimo skyrimo kultūros paveldo objekto tvarkybai būna pradėję ar atlikę viešųjų pirkimų procedūras, Centras, įsitikinęs viešųjų pirkimų teisėtumu, išmoka skirtas finansavimo lėšas pareiškėjams pagal pareiškėjų ir tiekėjų sudarytų viešųjų pirkimų sutartis, pateiktus mokėjimų dokumentus ir darbų atlikimo aktus finansavimo sutartyse numatytais sąlygomis. Šiame punkte nurodytais atvejais Centras vykdo šių darbų techninę priežiūrą.

68. Jeigu pareiškėjas tvarkybos darbams skiria mažiau lėšų, nei buvo įsipareigojęs paraiškoje, kultūros ministro sprendimu proporcingai mažinama tvarkybos darbams skiriama valstybės biudžeto lėšų dalis. Jeigu pareiškėjas iš viso neskiria lėšų, kurias skirti buvo įsipareigojęs paraiškoje, kultūros ministro sprendimu finansavimas tvarkybos darbams iš valstybės biudžeto lėšų neskiriamas, o suplanuotos lėšos perkeliamos į Rezervo lėšas. Jeigu valstybės biudžeto lėšų skiriama mažiau nei prašoma paraiškoje, proporcingai mažinama suma, kuria prisideda pareiškėjas. Pareiškėjo sutikimu, Pareiškėjo suma gali būti nemažinama. Tokiu atveju jo skiriamos lėšos yra užskaitomos, mažinant privalomą Pareiškėjo prisidėjimą vėlesniais metais.

69. Jeigu Pareiškėjas už atliktus darbus ir suteiktas paslaugas neatsiskaito su rangovais ir paslaugų teikėjais sutartyse nustatyta tvarka iki Aprašo 28 punkte nustatyto termino, Centras objekto neįrašo į tęstinių objektų sąrašą ir siūlo objekto nebefinansuoti, apie tai pateikiant pareiškėjui ir Departamentui raštu objektyvų pagrindimą.

70. Iš Programai skirtų valstybės biudžeto lėšų parengus tvarkybos darbų projektą, kai Pareiškėjo prašymu lėšos buvo skirtos tik projektinei dokumentacijai parengti, darbai pagal šią projektinę dokumentaciją turi būti pradėti ne vėliau kaip per 5 metus nuo šiuos darbus leidžiančių dokumentų gavimo. Jeigu šie darbai per nurodytą terminą nebuvo pradėti, Departamentas priima sprendimą dėl skirto finansavimo lėšų grąžinimo. Priimtą sprendimą Departamentas pateikia pareiškėjui raštu, nustatydamas ne ilgesnį kaip 30 darbo dienų nuo šio pareikalavimo gavimo dienos lėšų grąžinimo terminą, lėšas grąžinant į finansavimo sutartyje su Centru nurodytą sąskaitą. Pareiškėjui iki nurodytos datos negrąžinus suteikto finansavimo, Centras šias lėšas išieško Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Grąžintos lėšos įtraukiamos į Programos rezervą.

71. Nustačius, kad pareiškėjas tvarkybos darbams neteisėtai gavo valstybės ar *de minimis* pagalbą, pareiškėjas privalo jam išmokėtą sumą sugrąžinti savanoriškai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo Departamento sprendimo pripažinti suteiktą valstybės pagalbą ar *de minimis* pagalbą neteisėta ir grąžintina į valstybės biudžetą, arba ši suma išieškoma ne ginčo tvarka Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 55¹ straipsnyje nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO KONTROLĖ

72. Į Programą įrašytų saugomų ir registrinių kultūros paveldo objektų tvarkybos darbų vykdymo kontrolę atlieka Departamento teritoriniai skyriai, Restauravimo taryba. Departamento teritoriniai skyriai, praėjus penkerių metų terminui po Programos lėšomis finansuoto projekto užbaigimo, patikrina ar objektas atitinka Aprašo 70 punkte nustatytus reikalavimus.

73. Ataskaitą apie Programos įgyvendinimui skirtų lėšų panaudojimą ir atliktus darbus už praėjusius kalendorinius metus Centras kasmet iki sausio 20 d. teikia Kultūros ministerijai, Valstybinei kultūros paveldo komisijai. Ataskaitos kopija teikiama Departamentui, o Lietuvos Vyskupų Konferencijai – kopija už Šventojo Sosto kultūros paveldo objektų sąrašo kultūros paveldo objektų tvarkybos darbams skirtų lėšų panaudojimą.

74. Išlaidas, numatytas Aprašo 67 punkte, pateisinantys dokumentai yra prekių (paslaugų) tiekėjų pateiktos sąskaitos faktūros, elektroninės sąskaitos, PVM sąskaitos faktūros, pirkimo-pardavimo kvitai, sutartys ir darbų priėmimo-perdavimo aktai bei kiti dokumentai, pateisinantys ir įrodantys patirtas išlaidas ir jų tikslumą. Visi šie dokumentai turi būti aiškiai identifikuojami, priskirti konkretiems paraiškoje nurodomiems darbams ir įtraukti į finansinę apskaitą. Visos išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentais ir turi būti užtikrinamas šių dokumentų atsekamumas. Išlaidų apmokėjimą įrodantys dokumentai yra banko ar kitos kredito įstaigos sąskaitos išrašai, kasos pajamų ir išlaidų orderiai ir kiti dokumentai, kuriais įrodoma, kad pagal šias išlaidas pateisinančius dokumentus buvo atliktas mokėjimas.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

75. Kai skiriama valstybės pagalbos suma viršija Reglamento (ES) Nr. 651/2014 9 straipsnio 1 dalies c punkte nustatytas ribas, Kultūros ministerija informaciją apie skirtą pagalbą per šešis mėnesius nuo pagalbos suteikimo dienos pateikia į Europos Komisijos Valstybės pagalbos skaidrumo svetainę.

76. Pareiškėjas ne trumpiau kaip 10 metų po objekto tvarkybos darbų, įtrauktų į Programą, pabaigos privalo saugoti ir, Departamentui ar Centrui pareikalavus, pateikti visus susijusius dokumentus.

77. Programos rengimo dokumentai (paraiškos su jų priedais, paraiškų registravimo žurnalai, paraiškų vertinimo dokumentai) saugomi Departamente Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta dokumentų saugojimo tvarka ne trumpiau kaip 10 metų. Programos įgyvendinimo dokumentai ir informacija, susijusi su valstybės pagalbos ir *de minimis* pagalbos teikimu (sutartys, sutarčių registravimo žurnalai, projektų įgyvendinimo ataskaitos), saugomi Centre Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta dokumentų saugojimo tvarka ne trumpiau kaip 10 metų nuo paskutinės pagalbos pagal šį Aprašą suteikimo dienos.

78. Paraiškoje nurodomi asmens duomenys (vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, el. pašto adresas, telefono numeris ir kiti kontaktiniai duomenys) yra tvarkomi Departamento, kaip duomenų valdytojo, finansavimo skyrimo, Departamento, Departamento darbo grupės, Ekspertų grupės sprendimams priimti būtinų rekomendacijų gavimo ir dokumentų valdymo tikslais. Asmens duomenys tvarkomi siekiant viešojo intereso ir vykdant Departamento taikomus teisės aktų reikalavimus, vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktais. Asmens duomenys saugomi Departamento dokumentacijos plane ir Departamento asmens duomenų tvarkymo tvarkos apraše numatytais terminais. Analogiškai asmens duomenų tvarkymo reikalavimai taikomi ir Centrui.

79. Departamento paraiškų vertinimo išvados ir kultūros ministro sprendimas dėl finansavimo gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

Priedų pakeitimai:

Priedas_Nr._1_ nauja redakcija pagal ĮV-439

Priedas_Nr._2_ nauja redakcija pagal ĮV-439

Priedas_Nr._3_ nauja redakcija pagal ĮV-439

Priedas_Nr._4_ nauja redakcija pagal ĮV-439

Priedas_Nr._5_ nauja redakcija pagal ĮV-439

Priedas_Nr._6_ nauja redakcija pagal ĮV-439

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-914](#), 2014-12-11, paskelbta TAR 2014-12-18, i. k. 2014-19909
Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašas

2.
Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas
Nr. [IV-986](#), 2016-12-13, paskelbta TAR 2016-12-13, i. k. 2016-28813
Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. ĮV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [JV-1071](#), 2017-11-14, paskelbta TAR 2017-11-14, i. k. 2017-17939

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. JV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [JV-293](#), 2018-03-14, paskelbta TAR 2018-03-14, i. k. 2018-03927

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. JV-524 "Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [JV-894](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-06-30, i. k. 2020-14597

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. JV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [JV-1164](#), 2020-09-15, paskelbta TAR 2020-09-15, i. k. 2020-19246

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. JV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [JV-1009](#), 2021-08-26, paskelbta TAR 2021-08-26, i. k. 2021-17978

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. JV-524 „Dėl Nekilnojamųjų ir kilnojamųjų kultūros vertybių išsaugojimo darbų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

8.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [JV-378](#), 2022-04-07, paskelbta TAR 2022-04-07, i. k. 2022-07212

Dėl Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. JV-524 „Dėl Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, Įsakymas

Nr. [JV-439](#), 2024-05-27, paskelbta TAR 2024-05-28, i. k. 2024-09525

Dėl kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymo Nr. JV-524 „Dėl Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų (paveldotvarkos) finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo